

L'Eix Transversal és una via creada amb l'objectiu de "vertebrar el territori". Algunes empreses, institucions i veïns de les comarques de l'interior del Principat ja endeguen iniciatives o projectes que, sense l'eix seria difícil dur a terme.

La columna vertebral de Catalunya

"E l reequilibri territorial ha de venir perquè les persones i les empreses treguin profit de l'Eix". Ho digué el conseller de Política Territorial i Obres Públiques, Pere Macias, uns dies abans d'inaugurar l'últim tram de l'Eix Transversal. Un mes després ja hi ha institucions, empreses i ciutadans, d'una i altra banda, que han mantingut converses per engegar iniciatives conjuntes o que s'han vist beneficiats per la nova via.

L'Eix uneix dues bandes del País, tradicionalment mal comunicades. Ciutats tan properes com Vic i Manresa han viscut les últimes dècades donant-se l'esquena perquè la carretera que les unia era perillosa i plena de revolts. Aquesta comunicació ha provocar també recels entre les dues ciutats que es van veure, per exemple, quan es va intentar racionalitzar el sistema sanitari. La proposta de centralitzar els serveis hospitalaris de la Catalunya Central a Manresa va trobar l'oposició dels vigatans, que al·legaven problemes de comunicació.

Aquesta comunicació es fa palesa en les dades sobre desplaçats per treball que hi ha al *Perfil socioeconòmic dels municipis catalans* de la Fundació CIEM (Centre d'Iniciatives i Recerques Europees a la Mediterrània). Segons aquest estudi, les relacions entre Vic i Lleida són pràcticament inexistents: cap vigatà treballa a Lleida i a Vic tampoc no treballen més de cinc lleidatans. Els gironins que treballen a Manresa o a la capital del Segrià no arriben a vint. Les

dades són significatives si tenim en compte que la mobilitat en el treball és una de les característiques de l'actual mercat laboral.

Igualment, les dades dels universitaris de Lleida provinents de les comarques de l'altra banda de l'Eix o dels estudiants de la Uni-

R. PUCHADES

PROCEDÈNCIA DELS ESTUDIANTS DE L'ALTRA BANDA DE L'EIX	
UNIVERSITAT DE GIRONA	
Anoia	32
Bages	62
Garrotxa	719
Osona	317
Pla d'Urgell	16
Segrià	31
Urgell	10
TOTAL	1.187
RESTA DE LES COMARQUES	10.547
UNIVERSITAT DE LLEIDA	
Bages	117
Gironès	47
Osona	39
La Selva	20
TOTAL	232
RESTA DE LES COMARQUES	8.928
UNIVERSITAT DE VIC	
Anoia	22
Bages	168
Garrotxa	42
Segrià	30
Urgell	1
Pla d'Urgell	12
Gironès	124
TOTAL	399
RESTA DE LES COMARQUES	3.241

versitat de Girona o de Vic procedents del Segrià o l'Urgell (Vegeu el gràfic) són també eloqüents. Tot i que hi ha estudis que no coincideixen en les diferents universitats, el nombre d'estudiants que s'hi traslladen de les comarques d'una banda a l'altra són comptadíssims.

Lluïsa Cornejo és una manresana que estudia el primer curs d'Educació Infantil a la Universitat de Vic. Tots els dies es trasllada de Manresa a Vic amb cotxe amb quatre manresans més: "Abans ens costava gairebé una hora però ara, amb l'Eix, hi arribem en mitja hora i ja no ens maregem", diu. Lluïsa afirma que hi ha molts manresans que estudien a la Universitat de Vic que viuen de lloguer a la capital d'Osona per no haver de fer l'antic trajecte per carretera. Lluïsa espera que comenci prompte el servei de l'Eix Bus entre Manresa i Vic per poder traslladar-se fent servir un transport públic que li permeti més llibertat d'horaris.

L'Eix Bus és l'empresa que ha aconseguit la concessió de la línia regular Girona-Lleida i que començarà a funcionar en les setmanes vinents. Eix Bus, una societat mixta formada per tres empreses de transports (Alsina Graells, Sagales i Teisa) oferirà dos viatges diaris d'anada i tornada amb parades a Vic, Manresa i Cervera.

L'Eix Bus no és l'únic projecte conjunt que ha sortit des que l'anomenada Diagonal de Catalunya es va inaugurar. Les Cambra de Comerç de Lleida i Palamós han mantingut converses per utilitzar el port de la localitat empordanesa

SUSANNA SÁEZ

per exportar fruita, maquinària agrícola i concentrats de fruites provinents de Lleida. En aquest sentit, l'Eix té un paper bàsic, ja que uneix la capital del Segrià amb les comarques orientals i "pot afavorir les comunicacions", afirma el secretari de la Cambra de Lleida, Salvador Roig. La Cambra de Comerç de Palamós vol potenciar el port perquè és el de més fondària del Principat i els vaixells poden atracar-hi sense problemes, segons explica Roig. Els lleidatans han rebut l'oferta positivament perquè volen potenciar la sortida dels seus productes, però "el port de Barcelona està molt carregat i el de Tarragona també comença a estar saturat". Roig, però, també destaca que "tot el mercat de Girona, sobretot de fruites, es proveeix de Lleida i en aquest sentit, l'eix facilitarà molt el transport".

Un altre sector econòmic bàsic per Lleida i que també es pot veure beneficiat per l'Eix és el porcí. Popularment, ja hi ha qui ha batejat la nova via com Eix Porcí perquè uneix les principals zones productores de porcs, el Segrià i les comarques properes, amb la indústria agroalimentària que es nodreix de garrins, molt localitzada a Osona i el Gironès. El responsable de comerç exterior de la Cambra d'Osona, Marc Prat, afirma que tot el sector del porcí aprofitarà l'Eix: "A Osona hi ha una cabanya important de porcí però en els escorxadors osonencs també s'hi mata molt porc provinent de Lleida. A més, les empreses de pinsos i les agroalimentàries en sortiran beneficiades també".

L'hora de les ciutats mitjanes.

Si és clar que l'Eix afavorirà alguns sectors de les ciutats que hi ha als seus extrems—Girona i Lleida—, n'hi ha qui creu que afavorirà encara més les ciutats que queden al centre, com ara Vic, Manresa, Cervera o Calaf. Pere Fonts, director de la Fundació Universitària del Bages (FUB) creu que aquesta via permet que arribi "l'hora de les ciutats mitjanes i, especialment, de Vic i Manresa, ja que Lleida i Girona ja tenien millors

Ja hi ha qui ha batejat la nova via com Eix Porcí, perquè uneix importants zones de producció i d'industrialització de porcs.

comunicacions". Segons Fonts, "si finalment es connecta l'Eix amb Olot i Figueres d'una banda, i amb Igualada i Vilafranca de l'altra, això pot donar lloc a un possible *lobby* d'aquestes ciutats que doni un major pes a aquest territori".

De moment, empreses d'aquestes ciutats ja reconeixen que la millora de les comunicacions els beneficiarà amb seguretat. És el cas de Gres Catalán, una empresa de Calaf amb una plantilla de 200 treballadors. La portaveu d'aquesta empresa, Marisa Sugranyes, afirma que l'Eix ha millorat la seva relació amb tots els punts de Catalunya, ja que, per exemple, "fins a Girona, abans, hi havia tres hores

i ara hi som en una hora i mitja". Segons Sugranyes, "l'Eix també ens comunica millor amb França, cosa que és molt important per una empresa com aquesta, que exporta un 40% de la seva producció".

Una altra empresa de la Catalunya central, Frigorífics Ferrer, SA, amb seu a Vic, també ha notat els avantatges de l'Eix. Aquesta empresa és distribuïdora oficial de Frigo a bona part de les comarques del Bages, l'Anoia i el Berguedà, tot i tenir el magatzem central a Osona. A més, Ferrer també comercialitza peix congelat que recull, entre d'altres llocs, del port de Llançà i el distribueix a partir de les seves delegacions de Figueres, Manresa i Tarragona. Segons una representant de Frigorífics Ferrer, "l'Eix ens acosta a aquestes comarques i agilita el transport i la distribució".

A banda de l'economia, l'Eix obrirà noves iniciatives culturals i socials entre les ciutats que uneix. Pere Fonts, que coordina una exposició sobre el territori i les potencialitats de l'Eix a tots els nivells, n'està convençut: "El canvi de mentalitat que pot donar l'Eix no es pot quantificar, però de segur que es produirà".

Àlex Milian

L'Eix afavorirà especialment les ciutats mitjanes que queden al centre, com ara Vic, Manresa, Cervera o Calaf. Això pot donar un major pes a aquest territori.